

לפני 25 שנה

הרהצויות, סקרה את המאבק על השליטה בהר הצופים. בשער הגליון: מפכיל מישטרה חדש. יוסף נחמיאס.

הדו"ח השנתי של דויד הורוביץ ★ הדרום הפרוע ★ תכני השידור

המשק

מה הגיד הנגיד

שילטונו של דויד (דולק) הורוביץ בחיים המשקיים בישראל, מוגבל למדי. למעשה, אין לנגיד בנק ישראל כל שליטה על הכוח המשקי הקובע — הממשלה. אולם לדולק מהיר-העט וחובבי-הכתיבה יש נשק אחד, שהוא מפעילו ברצון וביר נדיבה: נשק הביקורת.

אחת לשנה מפרסם נגיד-הבנק סיכום שנתי של מערכת הכלכלה. כמעט ללא יוצא מן הכלל, סותרים נתוניו, שנה בשנה, את הנתונים הרישמיים של שר-האוצר. אך בחוגי המשק נהנים נתוניו של הנגיד מאמון רב יותר מנתוני משרד-האוצר.

הכל עולה. השבוע פרסם דולק הורוביץ את הדו"ח השנתי שלו לשנת 1957. המיספרים היו מעוררים מאוד — פרט לגבי מי שמבין בכלכלה.

לפי הדו"ח, הכל בישראל עולה. עלה הייצור (11%). עלה הייצוא (27%) במידה ניכרת ועלו גם ההשקעות במשק (2%).

אולם לעומת עליות מעוררות אלה, היו כמה עליות מרכזיות מאוד, שהיו הרבה יותר חשובות. עלתה הצריכה הפרטית של אזרחי ישראל (כיותר מ-15%). ולמרות עליות הייצוא, עלה

התפקיד הכללי יוסף נחמיאס נכנס לחפקד

תוכנית טיהור המשטרה

יצד חסמק חברת הקצינים שהשתלטה על המשטרה בחסותו של יוזקאר שר?

- מי יגדש?
- מי יגדש?
- מה יחשב?
- מה יחשב?

העולם הזה 1079 תאריך: 4.6.1958

החברים, שנפצע מרסיסי זכוכית של מכונת, אשר הועפו עליידי כדור של רובה כדואי. אלה ואלה פנו למישטרת באר-שבע. אולם כשבאו הברואים האיטיים יותר להתלונן, כבר מצאו את השוטרים מצפים להם. 24 רועים נעצרו ללא דברים מיותרים. רק למחרת השתכנעה המישטרה כי הסיפור אינו כה חד-צדדי, שיחררה את הרועים. כדואי צעיר אחד בלבד הוחזק במעצר, מאחר שהיה ברור כי מישוה בכל זאת ידה במכונת הקיבוץ.

אולם בסוף השבוע שעבר שוב התהפכה הקערה על פיה. השייח' אברקרינאת הודיע במכתבם להארץ: "המתרגם סילף את דברי מסמכת-העיתונאים שנקראה עליידי הקיבוצים להב ודביר".

אולם באווירה המחוממת של הדרום המיושב קשה היה לדעת — במיקרה זה לפחות — מה מכל המריבות היה אומנם תוצאה של סיכוך הדרות בין קין והבל, ומה תוצאה של ה'בולטיקה' השוררת בחסות הממשל הצבאי בדרום.

רדיו

הקלוב המיותר

ששת הגברים, שהתכנסו השבוע בחדר מס' 13 במשרד-ראש-הממשלה בירושלים, דמו יותר לרעים ותיקים, הנפגשים אחרי תקופה ארוכה בקלוב משותף, מאשר לחברי המועצה הציבורית לענייני שידור, החייבים להכריע בגורלו של כלי הביטוי העממי הגדול ביותר במדינה. חנוך גיבתון, סגן מנהל שירות-הרדיו, הבהיר את סיבת העליצות החברתית: "אני יכול להסביר היכן שאר חברי המועצה..." מיספר הנעדרים 25 מתוך 31.

לעומת זאת היה לתנוך גיבתון הסבר בקשר לדיחוי החזור ככינוסיה של המועצה הציבורית: חברי הכנסת שבין החברים ביקשו שוב ושוב ממני לרחות את כינוס המועצה, מפאת ישיבותיהם המרובות לא יכלו להשתתף בישיבות המועצה...

כנימין אבניאל, ח"כ הרוח, תמה בקול: "מעולם לא ביקשתי רחיה כזאת..." "חבל על התה", בהיעדרו של צבי וינדר, מנהל שירות-השידור ששהה בקונגרס-שידור בטוקיו, עלתה אף ישיבה זו של המועצה על הפסים הסלוליים: הצעות, הצעות שכנגד, וביקורת ערטילאית. לגיבתון, שחש בקשר הרופף בין הדברים הנאמרים לבין המציאות, היתה רק בקשה אחת: "יואילו חברי המועצה הנכבדים להקשיב מפעם לפעם לשירות השידור".

אולם חברי-המועצה הטרודים לא גילו נכונות רבה למלא עצה זו. קבע שוב ח"כ אבניאל: "איש אינו יודע לשם מה אנו מתכנסים כאן, אם לא יוגדרו סמכויותיה של המועצה ולא ייקבע זמן חובה לכינוסיה, חבל יהיה גם על התה שאנו שותים". הוא צדק.

* הגוף שהיה קיים קודם למליאת רשות השידור והוועד המנהל שלה.

המישלט המכריע

ממת העולם הזה, שהוכנה אחרי התקרית בהר-הצופים, שבמהלכה נפלו שלושה חיילים ישראליים ומשקיף האר"ם גורג' פלינט. ניתן להבחין בחשיבותו של הר-הצופים, המשקיף על הצד הירדני.

היושב כאחד מאיורי ההתיישבות הצפופים ביותר בארץ, החכיר משרד-החקלאות כמה אלפי דונמים בדרום. פלחי המשק רועו את שדותיהם, בקירבת המושב אחום. לשבת אברדביע נאמר הם קצרו את התבואה. בזה תמה בעלותם הארעית על האדמות. השטח חזר לבעלותו של משרד-החקלאות.

אילו היתה זו שנה רגילה, לא היה מן הסתם קורה דבר. אולם בגלל הבערות החמורה של השנה, הורשו שיכטי הברואים להוביל את עדריהם צפונה, לעלות על שדות-השלה של המשקים העבריים. לשבת אברדביע מייד אחרי גמר הקציר, כי יכולים הם לעלות על שדות רגניה א', וכך עשו.

אלא שהחקלאים מן הצפון לא סיימו את מלאכתם עם הקציר. הם כבשו את הקש בחבילות והובילו אותו בהדרגה הביתה. וכך, עוד לפני שקין העברי פינה את השטח, עלה עליו הבל הכדוי עם צאנו. פה ושם התנגשו השניים. הברואים התירו את החבלים של חבילות הקש, בטענה שהארמה נמסרה להם עליידי משרד-החקלאות והקש המפוזר שייך להם. חקלאי הקיבוצים הגיבו כמעשי-גמול פרטיים, החרימו עשרות כבשים מעוררי הפולשים. אך הפלישה לא נהדפה.

עין פצועה — הוכחה חותכת. אז, לדברי עידה סילמן עידה ג'ובראן, בשעת שקיעת החמה, בא הקיבוץ ולקח לנו 400 כבשים בכוח. כשניסינו להתנגד, פתחו עלינו באש". רועי אברדביע ברחו, עדרם הגדול התפזר לכל עבר.

כפי הקיבוצניקים היה הצד השני של המטבע: "הם עלו על השדות. ניסינו לסלק אותם. ירו בנו". להוכחה הראו את עינו של אחד

הפער במאון התשלומים הלאומי (היינו: עודף היבוא על הייצוא) ב-7% נוספים.

בין כל העליות, זוהי העלייה הקובעת. היא מוכיחה כי המחלה הכלכלית אינה חולפת, אלא מחלה יסודית של המישטר הכלכלי כולו, שהיא חשוכת-מרפא בתחומי המישטר. בשנה שאחרי מיבצע קדש, שנה בלא מתיחות ביטחונית וזעזועים פוליטיים, ללא עלייה המונית, ועל אף העלייה ביצוא — התרחקה העצמאות הכלכלית בקפיצה גדולה נוספת.

ככל שהמשק חי יותר מכספיה-שנור, כן הוא נעשה תלוי יותר ויותר במערכת-השנור.

חומצה גפריתנית. אם היו אופטימיסטים שקיוו כי בשנת-הכספים 1957/8 השתנה תהליך זה, בא נגיד בנק-ישראל ושפך מעט חומצה על תיקותיהם.

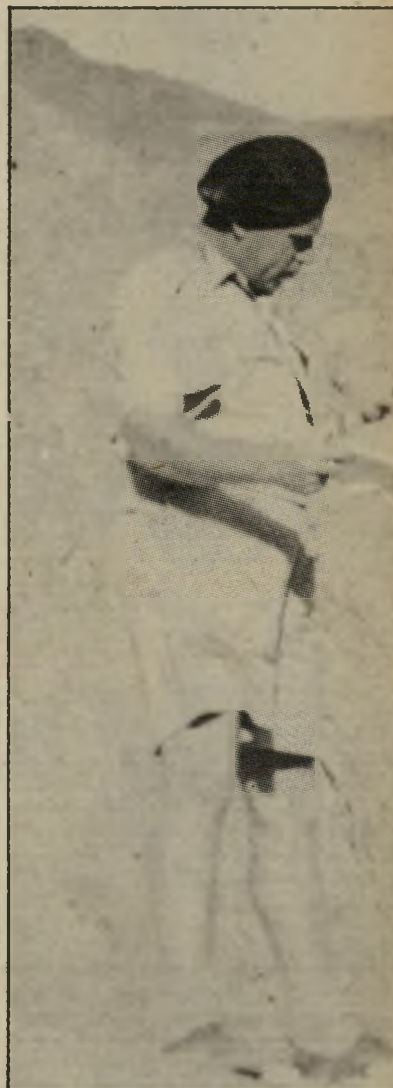
הבצורת

אות קין (המשך)

המלחמה הנושנה בין קין והבל על שיטחיה-מירעה הועזמים ששררו בנגב אחרי-הבצורת, נמשכה השבוע במלוא הטרגיות. ערדי הברואים, שגרלו ושיגשגו בשתי שנותי ברכה, פרצו כנחיל-ארכה לתוך כל שטח שגודמן בדרום צפונה, במאמצם הנואש להישרד בחיים. בעלי השטחים, לרוב משקים עבריים מקומיים או שליחים מן הצפון, הישבו מילחמה-שערה באמצעים כשרים ובלתי-כשרים.

שיטות רבות בלטו במאבק העקשני. לשיא הגיעו בשעתו אנשי שרה-בוקר, ששחטו ביריות מקלעים עדר שלם של שבת כדואי שכן, אחרי שעלה על אדמותיהם. לעומת זאת, נהגו חברי קיבוץ להב לעצור את הגמלים הרועים באדמותיהם ולמוסרם לידי המישטרה, תוך תיקוה שהברואים יזהרו.

השבוע אירעה ליד מושב אחום, בקירבת העיר הפלישתית העתיקה גת, תקרית חמורה עוד יותר — סיכוב חדש במלחמה שהיתה עוד עתיקה כימים שבהם ירדו הפלישתים בחופי הארץ. הקש שישבר את הגב. למשק רגניה א',

הפורץ בנגב תצלום נדיר של ישראל בניצוי, שעלה הודיע לפני 25 שנה לכותרות. בתמונה זו נראה בניצוי כאשר עבד ב-1949 כשרטט אזרחי. במהלך הפנת בתוואי של הכביש באר-שבע-אילת.

אנשים

● ח"כ חרות יוחנן באדר, על מינוייה של מרים בן-פורת לשופטת מתווית בירושלים: "אני מניח שעד כה היו המלאכים בשמיים עסוקים מאוד ברישום שמות שופטי ישראל

באותו לוח לבן באותיות של זהב, האם מינוייה של בן-פורת לשופטת יהיה מיפנה?"

- עזמון קינן: "היוצא למלחמה יכול להגיש סימון-קריאה ואפילו נקודה, אבל לא סימון-שאלה. איש אינו עונה על סימון-שאלה".
- הפורץ הנוצץ ישראל בניצוי: "אני באתי לרפא את העם בבניבות. כאיש מדע."